

Шеф посланичке групе Српске напредне странке (СНС) Александар Мартиновић потврдио је вечерас да је посланичка група СНС поднела Скупштини Србије Предлог закона о изменама Закона о избору народних посланика са циљем да се цензус спусти са досадашњих пет одсто на три.

"Суштина предлога је да се цензус снизи са пет на три одсто. То је идеја председника Србије Александра Вучића, а ми смо ту идеју имплементирали у тај предлог закона", казао је Мартиновић током гостовања на РТС.

Он је истакао да, ако предлози буду усвојени, више неће моћи да се злоупотребљавају националне мањине "јер ће одлуку о томе да ли је нека странка странка националних мањина доносити Републичка изборна комисија тако да неће бити лажних Влаха, лажних Бугара и лажних Рома".

Казао је да неће бити цензуса за странке мањина и додао да се снижавање цензуса односи на републичке, локалне и покрајинске изборе.

У образложењу је наведено да ће измена цензуса обезбедити да се "изборна воља грађана адекватније преслика на сазив Народне скупштине" и да ће омогућити да "изборна воља грађана која није преовладјујућа буде политички артикулисана и на одговарајући начин заступљена у Народној скупштини".

Тиме се, наводи се у образложењу СНС, повећава степен демократичности самог изборног процеса, али и рада парламента.

Идеја о смањењу цензуса се најпре појавила у штампи, да би је убрзо потврдио и сам председник Србије Александар Вучић. Он је рекао да би тако нешто "вратило живот" у парламент који би тада, како каже, био много репрезентативнији.

Председница Одбора за стабилизацију и придруживање Србије и ЕУ **Тане Фајон** тада је изјавила да је забринута идејом о смањењу изборног цензуса у Србији, те да су радикалне промене изборних правила тако близу одржавања избора "веома опасне тактике".

И **Владимир Билчик**, извештач Европског парламента (ЕП) за Србију, који је са Тањом Фајон био у делегацији ЕП у међупартијском дијалогу вођеном претходних месеци у Србији о изборним условима, поручио је да је снижавање изборног цензуса законски могуће, али да свака иницијатива која мења правила пред изборе доводи у питање правичност изборног процеса.

Посланичка група СНС упутила у скупштинску процедуру измене закона којима се предвиђа смањење цензуса на три одсто

Посланичка група Српске напредне странке упутила је данас у скупштинску процедуру Предлог закона о изменама Закона о избору народних посланика и Предлог закона о изменама и допунама Закона о локалним изборима, којима се, између осталог, предвиђа

смањење изборног цензуса на три одсто, објављено је на сајту Скупштине Србије.

У предлогу измена Закона о избору народних посланика се предлаже да у расподели мандата учествују само изборне листе које су добиле најмање 3 одсто гласова уместо досадашњих 5 одсто од укупног броја бирача који су гласали.

Политичке странке националних мањина и коалиције политичких странака националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од 3 одсто гласова од укупног броја бирача који су гласали.

У образложењу се, између осталог, наводи да предложене измене Закона о избору народних посланика имају првенствено за циљ смањење изборног прага (цензуса) чији прелазак омогућава учешће у расподели посланичких мандата, што ће обезбедити да се, како се наводи, изборна воља грађана адекватније преслика на сазив Скупштине и „што ће омогућити да и изборна воља грађана која није преовлађујућа буде политички артикулисана и на одговарајући начин заступљена у Скупштини“.

Тиме се, пише у образложењу, повећава степен демократичности самог изборног процеса, али и рада Скупштине.

У предлогу измена и допуна Закона о локалним изборима наводи се да се избори за одборнике морају расписати најкасније 45 дана пре краја мандата одборника којима истиче мандат, уместо досадашњих 30 дана.

Такође, предложено је да и на локалном нивоу у расподели учествују листе које су добиле најмање три одсто гласова, а политичке странке и коалиције националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од три одсто.

Састав парламента не оставља места сумњи да ће ове измене бити и усвојене – без обзира што није било јавне расправе, и што се то чини у последњи час. Тај податак, можда више од висине цензуса, говори о степену демократије у Србији.

Од почетка прошле године, од када седнице парламента бојкотује део опозиције који је најавио и бојкот избора, евидентни су потези владајуће странке да део опозиције врати у парламент и обезбеди излазак на изборе. Закони више не улазе у Скупштину по хитном поступку, нема ни обједињених расправа са стотинама истоветних амандмана, одржана је расправа о Косову, а расправљало се и о законима Лиге социјалдемократата Војводине о Војводини...

Дошло је и до састанака о изборним условима. Међутим, међу бројним темама које су помињане о једној није било речи – о смањењу изборног прага за улазак у парламент са досадашњих пет на три одсто.

Поменуте измене, нешто више од три месеца пред изборе, најавио је председник Србије Александар Вучић.

Како је навео, у Србији су с тиме сагласни сви осим чланова СНС.

Упркос овој изјави, сагласност није тако једногласна, а многи су и изненађени. Међу њима је и Владимир Билчик, известилац ЕП за Србију који је за Н1 рекао да то питање није било помињано током међустраничног дијалога коме је посредовао.

Осим мотива спорно је и време промене закона. Тања Фајон, председавајућа Делегације Европског парламента за Србију упозорава да су радикалне промене изборних правила тако близу избора су веома опасна тактика.

Иницијатор идеје о промени закона Александар Вучић у томе не види ништа спорно. Како је рекао, уочи избора није дозвољено повисити цензус и тиме отежати политичким противницима улазак у парламент, али је нормално снижавањем изборног прага олакшати прелазак цензуса.

(Инсајдер, РСЕ)